

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 6 lutego 2014 roku Sąd Rejonowy w Z. w sprawie z powództwa J. M. przeciwko M. P. o zapłatę, na skutek sprzeciwu pozwanej od pkt I, III i IV wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 16 grudnia 2011 roku:

1. uchylił pkt I zaskarżonego wyroku i co do kwoty 25.329,54 zł postępowanie umorzył wobec cofnięcia w tym zakresie powództwa z jednoczesnym zrzeczeniem się roszczenia, zaś w pozostałym zakresie, tj. co do żądania zapłaty kwoty 30.300 zł wraz z odsetkami powództwo oddalił,
2. uchylił pkt III zaskarżonego wyroku i zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. umorzył postępowanie wywołane sprzeciwem co do pkt IV zaskarżonego wyroku,
4. nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 648,21 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych,
5. nakazał wypłacić powodowi z funduszy Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 374,50 zł tytułem zwrotu nadpłaconej zaliczki na wynagrodzenie biegłego, zaksięgowanej w dniu 3 grudnia 2012 roku pod poz. (...)/ (...).

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył apelacją powód w części, tj.: co do punktu 1. - w zakresie, w jakim Sąd Rejonowy oddalił jego powództwo oraz co do punktu 2. i 4. - w zakresie obejmującym rozstrzygnięcie o kosztach procesu. Zaskarżonemu wyrokowi skarżący zarzucił wadliwość podstawy faktycznej, będącą wynikiem naruszenia art. 217 § 1 k.p.c., art. 227 k.p.c. i art. 232 k.p.c., polegającą na pominięciu wyjaśnienia i ustalenia istotnej dla sprawy okoliczności, nierozważeniu w sposób bezstronny i wszechstronny przyjętych dowodów sprawy, tj. okoliczności wynikających z art. 363 § 3 k.p.c. i art. 378 § 2 k.p.c. oraz art. 5 k.c. wobec wywołania egzekucji przez pozwaną przeciwko jednemu z uczestników trwającego procesu, który skończył się prawomocnym wyrokiem oddalającym roszczenia pozwanej i wywołał roszczenie o naprawienie szkody. Skarżący zarzucił również, że pominięcie przez Sąd Rejonowy zebranego materiału wyjaśnień informacyjnych w ww. zakresie oświadczeń i zarzutów nie spełnia wymagań zawartych w art. 328 § 2 k.p.c.. Nadto skarżący podniósł zarzut naruszenia przepisu art. 415 k.c. poprzez jego błędną wykładnię. W kontekście tak sformułowanych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie objętym zaskarżeniem i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz o rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

W odpowiedzi na apelację powoda pozwana wniosła o jej oddalenie jako bezzasadnej oraz o zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 17 grudnia 2014 roku powód poparł wniesioną apelację, zaś pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu w całości. Zaskarżone rozstrzygnięcie, wbrew twierdzeniom skarżącego, zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego. Ustalenia co do okoliczności faktycznych stanowiących podstawę dochodzonego pozwem roszczenia Sąd

I instancji poczynił nadzwyczaj skrupulatnie, dając temu szczególny wyraz

w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Powyższe ustalenia Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne, uznając za zbędne powielanie ich

w dalszej części uzasadnienia.

Na wstępie koniecznym jest odniesienie się do sformułowanych przez pozwanego zarzutów naruszenia przepisów postępowania, gdyż wnioski

w tym zakresie z istoty swej determinują rozważania co do pozostałych zarzutów apelacyjnych, bowiem jedynie nieobarczone błędem ustalenia faktyczne, będące wynikiem należyście przeprowadzonego postępowania mogą być podstawą oceny prawidłowości kwestionowanego rozstrzygnięcia

w kontekście twierdzeń o naruszeniu przepisów prawa materialnego.

Skarżący sformułował w apelacji pod adresem Sądu I instancji zarzut naruszenia dyspozycji art. 217 § 1 k.p.c., art. 227 k.p.c. i art. 232 k.p.c., polegającego – zdaniem skarżącego - na pominięciu wyjaśnienia i ustalenia istotnej dla sprawy okoliczności oraz nierozważeniu w sposób bezstronny

i wszechstronny przyjętych dowodów sprawy. Zasadności powyższego zarzutu nie sposób podzielić przede wszystkim z tego względu, że skarżący

w uzasadnieniu apelacji w żaden sposób nie sprecyzował na czym to naruszenie powołanych przepisów prawa procesowego miałoby

w okolicznościach przedmiotowej sprawy polegać. Powołane przepisy dotyczą uprawnienia strony postępowania cywilnego do przytaczania okoliczności faktycznych oraz dowodów dla uzasadnienia swoich twierdzeń, zarzutów lub wniosków, ewentualnie dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Skarżący nie wyjaśnił w czym upatruje naruszenia przez Sąd Rejonowy przysługujących mu na mocy powołanych przepisów uprawnień w zakresie gromadzenia materiału dowodowego stanowiącego podstawę faktyczną merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie.

Z analizy treści zarzutów sformułowanych w apelacji oraz jej uzasadnienie można także wywnioskować, że skarżący stawia również zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. – choć nie przywołuje go wprost – poprzez brak wszechstronnego rozważenia zgromadzonego materiału dowodowego. Sąd Odwoławczy po dokonaniu analizy przedmiotowej sprawy stwierdza, że Sąd I instancji dokonał pełnej i wszechstronnej analizy całości zgromadzonego w toku postępowania materiału procesowego, tj. akt postępowania sądowego prowadzonego m.in. przeciwko skarżącemu

z powództwa pozwanej w niniejszej sprawie M. P. (sygn. akt I C 131/06), akt postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko skarżącemu (sygn. akt KM 756/09), pisemnej i ustnej uzupełniającej opinii biegłego z zakresu techniki i mechaniki samochodowej oraz zeznań skarżącego, czemu dał obszerny wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia wskazując podstawę poczynionych przez siebie ustaleń faktycznych. W szczególności, wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Rejonowy nie pominął faktu, że pozwana wystąpiła o nadanie przeciwko skarżącemu klauzuli wykonalności wyrokowi Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 25 września 2007 r. zasądzającemu solidarnie od skarżącego oraz J. H. kwotę 37.077,86 zł na podstawie art. 299 § 1 k.s.h.

Fakt ten został przez Sąd I instancji ustalony na podstawie zgromadzonego

w toku sprawy materiału dowodowego oraz uwzględniony przy prawnej ocenie zasadności powództwa. Sąd Rejonowy nie pominął również faktu, że powołany wyrok - mimo, iż został skutecznie zaskarżony apelacją jedynie przez pozwanego J. H. - został uchylony wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 30 grudnia 2009 r. (sygn. akt II Ca 1014/09) również w odniesieniu do skarżącego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Odwoławczy kontrolą instancyjną obejmuje prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia w kontekście zgromadzonego przez Sąd I instancji materiału procesowego.

Odnośnie sformułowanego w apelacji zarzutu naruszenia prawa procesowego w postaci art. 328 § 2 k.p.c. należy wskazać, że nie zasługuje on na uwzględnienie. Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia obszernie i wyczerpująco wskazał zarówno podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, jak również wyjaśnił jego podstawę prawną z powołaniem przepisów prawa, szczegółowo wyjaśniając przyczyny, dla których ustalone w toku postępowania fakty nie uzasadniają uwzględnienia żądania pozwu.

Sąd Okręgowy podziela również ocenę prawną dochodzonego roszczenia dokonaną przez Sąd Rejonowy, zarówno co do przyjętej podstawy prawnej oceny jego zasadności, jak i wyników tej oceny. Sąd Rejonowy słusznie przyjął (czego pozwany nie kwestionował ani na etapie postępowania rozpoznawczego, ani w apelacji), że podstawą prawną oceny zasadności roszczenia objętego pozwem winien być art. 415 k.c.

Przesłankami odpowiedzialności deliktowej przewidzianej w art. 415 k.c. są: wina sprawcy szkody, zaistnienie szkody i wystąpienie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zawinionym zachowaniem sprawcy, przy czym przesłanki te muszą wystąpić kumulatywnie.

Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy jako zawinione mogą być kwalifikowana wyłącznie zachowania bezprawne, tj. sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa albo zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami. Sąd Okręgowy podziela utrwalone w orzecznictwie sądów powszechnych i Sądu Najwyższego stanowisko, zgodnie z którym, co do zasady, wszczęcie i prowadzenie przez wierzyciela egzekucji przeciwko dłużnikowi na podstawie tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego orzeczenia Sądu zapatrzonego w klauzulę wykonalności, nie może być uznane za czyn niedozwolony uzasadniający odpowiedzialność odszkodowawczą wierzyciela na podstawie art. 415 k.c. Co do zasady nie jest bowiem czynem sprzecznym z prawem bądź zasadami współżycia społecznego wykonywanie przez wierzyciela uprawnień wynikających z tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego orzeczenia sądowego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, gdy dłużnik nie stosuje się do treści tego tytułu.

Uprawomocnienie się orzeczenia uwzględniającego zgłoszone przez powoda żądanie wywołuje bowiem istotne konsekwencje prawne w postaci mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia (art. 365 k.p.c.). Związanie stron prawomocnym orzeczeniem, w myśl art. 365 § 1 k.p.c., polega na związaniu tych osób dyspozycją zawartą w sentencji wyroku skonkretyzowanej

i zindywidualizowanej normy prawnej wywiezionej przez Sąd z norm o charakterze generalnych i abstrakcyjnych zawartych w przepisach prawa przy uwzględnieniu stanu faktycznego ustalonego w sprawie w chwili wydania orzeczenia. Strony sporu sądowego powinny zastosować się do rozstrzygnięć zawartych w prawomocnym orzeczeniu Sądu. W przeciwnym wypadku, gdy prawomocne orzeczenie Sądu nadaje się do egzekucji, jest ono wykonalne

i stanowi, zgodnie z art. 777 § 1 pkt 1 k.p.c. tytuł egzekucyjny uprawniający do nadania mu klauzuli wykonalności, a następnie wszczęcia przez wierzyciela egzekucji (art. 776 k.p.c.). Postępowanie wierzyciela polegające na wykonywaniu swoich uprawnień wynikających z prawomocnego orzeczenia Sądu jest zgodne z przepisami prawa i nie narusza zasad współżycia społecznego, jeżeli pomiędzy powstaniem tytułu egzekucyjnego a skierowaniem tego tytułu do egzekucji, po wcześniejszym nadaniu mu klauzuli wykonalności, nie nastąpiły żadne zdarzenia mające wpływ na treść obowiązku dłużnika wynikającego z tytułu wykonawczego, wskutek których wygasłby, czy uległ ograniczeniu ten obowiązek.

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności faktycznych przedmiotowej sprawy wskazać należy, że trafnie Sąd Rejonowy uznał, iż zachowaniu pozwanej polegającemu na wszczęciu przeciwko skarżącemu postępowania egzekucyjnego nie można przypisać cechy bezprawności. Wbrew twierdzeniom skarżącego zawartym w apelacji wskazać bowiem należy, że w dacie wszczęcia przez pozwaną postępowania egzekucyjnego wobec skarżącego, tj. w dniu 21 maja 2008 r. wyrok Sądu Rejonowego

w Ś. z dnia 25 września 2007 r. (zasądzający solidarnie od skarżącego oraz J. H. kwotę 37.077,86 zł na podstawie art. 299 § 1 k.s.h.) był w stosunku do skarżącego prawomocny. Wniesiona przez skarżącego apelacja od powyższego wyroku została bowiem odrzucona jako spóźniona. W tym miejscu wskazać należy, że z zeznań skarżącego złożonych podczas rozprawy przed Sądem Rejonowym w dniu 23 stycznia 2014 r. (k. 258) wynika wprost, że miał on świadomość prawomocności ww. wyroku w dacie złożenia przez pozwaną wniosku o wszczęcie egzekucji.

Potwierdzeniem (i konsekwencją) prawomocności tego wyroku jest to, że wyrokowi temu Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej nadał przeciwko skarżącemu klauzulę wykonalności. Pozwana dysponowała zatem pochodzącym od sądu tytułem wykonawczym. Brak było zatem jakichkolwiek przeszkód do skierowania posiadanego przez nią tytułu

wykonawczego do przymusowego wykonania w trybie postępowania egzekucyjnego, skoro skarżący dobrowolnie go nie wykonał. W okresie pomiędzy odrzuceniem apelacji skarżącego (skutkującej uprawomocnieniem się wobec niego tytułu egzekucyjnego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 25 września 2007 r.) a skierowaniem przez pozwaną do komornika wniosku o wszczęcie egzekucji nie wystąpiło żadne zdarzenie mające wpływ na treść lub zakres obowiązku skarżącego wynikającego z tytułu wykonawczego.

Dla oceny wystąpienia w okolicznościach przedmiotowej sprawy przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej w postaci winy istotne znaczenie ma również fakt, że w dacie sprzedaży licytacyjnej pojazdu będącego własnością skarżącego (tj. w dniu 1 grudnia 2009 r.) prawomocność tytułu wykonawczego wobec skarżącego nie została w żadnej mierze podważona. Prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 25 września 2007 r., zaopatrzony w klauzulę wykonalności przeciwko skarżącemu, został bowiem uchylony także w stosunku do skarżącego dopiero mocą wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 30 grudnia 2009 r. (sygn. akt II Ca 1014/09). Pozwana do czasu sprzedaży w egzekucji pojazdu skarżącego nie miała zatem jakichkolwiek podstaw by poddawać pod wątpliwość istnienie i moc wiążącą tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę tej egzekucji. Jednocześnie z drugiej strony należy zwrócić uwagę na sposób zachowania skarżącego, który po wszczęciu przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego nie zaskarżył postanowienia o nadaniu wyrokowi Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 25 września 2007 r. klauzuli wykonalności, pozostając w tym zakresie całkowicie biernym. Przejawem biernej postawy skarżącego w zakresie zwalczania egzekucji prowadzonej na podstawie przedmiotowego tytułu wykonawczego było również to, że już po uchyleniu w stosunku do skarżącego wyroku Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 25 września 2007 r. mocą Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 30 grudnia 2009 r., skarżący skierował do komornika wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego, na podstawie art. 825 pkt 2 k.p.c., z uwagi na pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności dopiero w roku 2011.

W ocenie Sądu Odwoławczego powyższe okoliczności jednoznacznie wskazują na to, że w stanie faktycznym przedmiotowej sprawy skarżący nie wykazał zaistnienia w odniesieniu do pozwanej już pierwszej spośród trzech wymienionych uprzednio przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej wynikającej z art. 415 k.c., tj. zawinienia. Uwzględniając to, że dla przyjęcia odpowiedzialności pozwanej przesłanki te muszą wystąpić (zostać wykazane) kumulatywnie, brak spełnienia pierwszej przesłanki czyni niecelowym badanie wystąpienia w odniesieniu do pozwanej pozostałych przesłanek jej odpowiedzialności deliktowej, tj. zaistnienia szkody i wystąpienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zawinionym zachowaniem sprawcy.

Mając zatem na względzie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy w Ł., na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasądając od powoda J. M. na rzecz pozwanej M. P. kwotę 1.200 złotych.

Na kwotę tę złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej

w postępowaniu apelacyjnym ustalone w oparciu o § 2 ust 1 i 2 i § 6 pkt 5 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.).